

DOMSTOLENS DOM (första avdelningen)
den 28 november 2000 *

I mål C-88/99,

angående en begäran enligt artikel 177 i EG-fördraget (nu artikel 234 EG), från Tribunal de grande instance de Béthune (Frankrike), att domstolen skall meddela ett förhandsavgörande i det vid den nationella domstolen anhängiga målet mellan

Roquette Frères SA

och

Direction des services fiscaux du Pas-de-Calais,

angående frågan huruvida gemenskapsrätten utgör hinder för att tillämpa en nationell skattebestämmelse enligt vilken en talan om återkrav av felaktigt inbetalda belopp, som grundas på ett domstolsavgörande vari det fastslås att en rättsregel är oförenlig med en överordnad rättsregel, endast kan avse tiden efter den 1 januari det fjärde året före det år då avgörandet i fråga meddelades,

meddelar

* Rättegångsspråk: franska.

DOMSTOLEN (första avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden M. Wathelet (referent) samt domarna P. Jann och L. Sevón,

generaladvokat: D. Ruiz-Jarabo Colomer,
justitiesekreterare: avdelningsdirektören H.A. Rühl,

med beaktande av de skriftliga yttranden som har inkommit från

- Roquette Frères SA, genom advokaten J. Dutat, Lille,
- Frankrikes regering, genom K. Rispal-Bellanger, sous-directeur, utrikesministeriets rättsavdelning, och S. Seam, secrétaire des affaires étrangères, samma avdelning, båda i egenskap av ombud,
- Italiens regering, genom professor U. Leanza, chef för utrikesministeriets avdelning för diplomatiska tvister, i egenskap av ombud, biträdd av G. De Bellis, avvocato dello Stato,
- Europeiska gemenskapernas kommission, genom juridiske chefsrådgivaren E. Mennens och H. Michard, rättstjänsten, båda i egenskap av ombud,

med hänsyn till förhandlingsrapporten,

efter att muntliga yttranden har avgivits vid förhandlingen den 6 april 2000 av Roquette Frères SA, Frankrikes och Italiens regering samt kommissionen,

och efter att den 11 maj 2000 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

- 1 Tribunal de grande instance de Béthune har genom beslut av den 24 mars 1998, som inkom till domstolen den 15 mars följande år, i enlighet med artikel 177 i EG-fördraget (nu artikel 234 EG) ställt en tolkningsfråga som avser huruvida gemenskapsrätten utgör hinder för att tillämpa en nationell skattebestämmelse enligt vilken en talan om återkrav av felaktigt inbetalda belopp, som grundas på ett domstolsavgörande vari det fastslås att en rättsregel är oförenlig med en överordnad rättsregel, endast kan avse tiden efter den 1 januari det fjärde året före det år då avgörandet i fråga meddelades.
- 2 Denna fråga har uppkommit i en tvist mellan Roquette Frères SA (nedan kallat Roquette) och skatteförvaltningen angående den registreringsskatt på tillskott av lös egendom som bolaget, i enlighet med nationella skattebestämmelser, som senare har konstaterats strida mot gemenskapsrätten, betalade år 1987 till följd av en fusion.

Den nationella lagstiftningen

- 3 I artikel R.* 196-1 i Livre des procédures fiscales (lagen om skatteförfaranden) fastställs de frister som gäller för att anföra klagomål i fråga om skatter. I artikeln föreskrivs följande:

”Klagomål som avser andra skatter än direkta lokala skatter och därtill knutna avgifter skall, för att kunna tas upp till behandling, ges in till förvaltningen senast den 31 december det andra året efter det år då någon av följande omständigheter — beroende på det enskilda fallet — föreligger:

- a) Den fastställda skatten eller avgiften drivs in eller den skattskyldige delges ett taxeringsmeddelande om uppbörd.
- b) Den skatt som har bestritts betalas utan att den framgår av en taxering eller utan att den skattskyldige har delgetts ett taxeringsmeddelande om uppbörd.
- c) Den händelse som ligger till grund för klagomålet inträffar.

Klagomålen skall emellertid ges in senast den 31 december det första året efter det år då någon av följande omständigheter — beroende på det enskilda fallet — föreligger:

- a) Den skattskyldige får ett nytt taxeringsmeddelande om rättelse av de felaktigheter som expedieringen av det tidigare meddelandet var behäftad med.

b) De källskatter och avgifter som har bestritts tas ut.

c) Den skattskyldige har fått visshet om att direkta skatter har betalats in felaktigt eller betalats två gånger.”

4 Artikel L. 190 i Livre des procédures fiscales, vars andra och tredje stycken har införts genom artikel 36 I i Loi de finances rectificative pour 1989 (1989 års skattelag med rättelser) (lag nr 89-936 av den 29 december 1989), har följande lydelse:

”Klagomål som avser skatter, tullar, avgifter, avgälder, vederlag och alla slag av straffavgifter, som har fastställts eller drivits in av anställda vid förvaltningen, skall prövas av domstol när klagomålen syftar antingen till att erhålla skadestånd till följd av felaktigheter vad gäller skatteunderlaget eller skatteberäkningen eller till att erhålla ett erkännande av en rättighet som följer av en bestämmelse i lag eller annan författning.

Varje talan om befrielse från eller om nedsättning av en skatt eller avgift eller om erkännande av en avdragsrätt, som grundas på att den rättsregel som har tillämpats är oförenlig med en överordnad rättsregel, skall handläggas och avgöras enligt bestämmelserna i detta kapitel.

Om denna bristande förenlighet har fastslagits i ett domstolsavgörande, kan talan om återbetalning av erlagda belopp, om ersättning för en avdragsrätt som inte har utnyttjats eller om ersättning för den skada som har lidits endast avse tiden efter den 1 januari det fjärde året före det år då avgörandet i fråga meddelades.”

Twisten vid den nationella domstolen och tolkningsfrågan

- 5 Till följd av en fusion i juni 1987 betalade Roquette, den 8 juli 1987, in 757 926 FRF till myndigheten för skatteintäkter i Béthune i form av en proportionell registreringskatt på 1,20 procent på de genom fusionen uppkomna tillskotten av lös egendom, i enlighet med artikel 816-1 I andra stycket i Code général des impôts enligt den lydelse som då var i kraft.
- 6 Domstolen har i sin dom av den 13 februari 1996 i de förenade målen C-197/94 och C-252/94, Bautiaa och Société française maritime (REG 1996, s. I-505), fastslagit att denna pålaga, som då föreskrevs i artikel 816 I, andra stycket i Code général des impôts, utgjorde en skatt på kapitaltillskott i den mening som avses i rådets direktiv 69/335/EEG av den 17 juli 1969 om indirekta skatter på kapitalanskaffning (EGT L 249, s. 25).
- 7 Domstolen har i samma dom fastslagit att artikel 7.1 i direktiv 69/335, i dess lydelse enligt rådets direktiv 85/303/EEG av den 10 juni 1985 (EGT L 156, s. 23), som var tillämplig från och med den 1 januari 1986, medför en skyldighet för medlemsstaterna att säkerställa att kapitalökningar genom överföring av ett bolags nettoförmögenhet till ett annat bolag är helt undantagna från skatt på kapitaltillskott, och att den följaktligen utgör hinder för att tillämpa nationell lagstiftning som innebär att en registreringskatt på 1,20 procent bibehålls på tillskott av lös egendom vid fusion.
- 8 Registreringskatten på 1,20 procent avskaffades genom Loi de finances pour 1994 (1994 års skattelag) (lag nr 93-1352 av den 30 december 1993, som trädde i kraft den 1 januari 1994).
- 9 Den 24 december 1996 bestred Roquette att den registreringskatt som det hade betalat år 1987 var exigibel, och det begärde att beloppet skulle återbetalas av skattemyndigheten i Pas-de-Calais.

- 10 Det fastslogs att Roquettes klagomål kunde tas upp till behandling, eftersom det hade getts in före utgången av den frist som föreskrivs i artikel R. 196-1 första stycket c i Livre des procédures fiscales. Domen i det ovannämnda målet Bautiaa och Société française maritime ansågs utgöra den händelse som låg till grund för klagomålet i den mening som avses i nämnda bestämmelse.
- 11 Genom beslut av den 3 april 1997 avslag skatteförvaltningen emellertid Roquettes begäran i sak med motiveringen att dess återkrav, i enlighet med artikel L. 190 tredje stycket i Livre des procédures fiscales, inte med framgång kan avse skatter eller avgifter som det har betalat efter den 1 januari det fjärde året före det år då domstolsavgörandet var den bristande förenligheten fastslogs meddelades, det vill säga efter den 1 januari 1992.
- 12 Roquette väckte talan mot direktören för skattemyndigheten i Pas-de-Calais vid Tribunal de grande instance de Béthune den 5 juni 1997 och yrkade befrielse från den skatt som hade bestritts och återbetalning av det belopp som hade betalats den 8 juli 1987 jämte ränta enligt lag.
- 13 Roquette hävdade vid denna domstol att artikel L. 190 tredje stycket i Livre des procédures fiscales strider mot gemenskapsrätten i fråga om återkrav av felaktigt inbetalda belopp, eftersom det genom artikeln har införts förfaranden som är mindre förmånliga för talan som syftar till att säkerställa de rättigheter som de enskilda har till följd av gemenskapsrättens direkta effekt jämfört med liknande talan som grundas på nationell rätt, vilket medför att det blir svårare eller till och med omöjligt att utöva de rättigheter som följer av gemenskapens rättsordning och att detta utövande under alla omständigheter begränsas på ett mycket ingripande sätt. Roquette anser att det genom artikel L. 190 tredje stycket i Livre des procédures fiscales har införts ett särskilt förfarande för talan som grundas på att en bestämmelse i gemenskapsrätten har överträtts, ett förfarande som avviker från bestämmelserna rörande talan om återkrav som grundas på att bestämmelser i nationell rätt har överträtts.
- 14 Roquette hävdade dessutom att man mot dess talan om återkrav inte kunde göra gällande att en frist har löpt ut, eftersom domstolen i sin dom av den 25 juli 1991

i mål C-208/90, Emmott (REG 1991, s. I-4269; svensk specialutgåva, volym 11, s. 393), fastslog principen att en medlemsstat inte kan göra gällande frister för att väcka talan enligt nationell rätt mot en talan som en enskild har väckt mot den i syfte att tillvarata rättigheter som han tillerkänns genom bestämmelserna i ett direktiv, så länge medlemsstaten inte korrekt har införlivat direktivet med sin nationella rätt. Roquette påpekade, vad gäller den i artikel 816-1 i Code général des impôts föreskrivna skatten på 1,20 procent på kapitaltillskott, att det endast var genom Loi de finances pour 1994 som direktiv 69/335 hade införlivats med fransk rätt.

- 15 Eftersom Tribunal de grande instance de Béthune ansåg att det för att den skulle kunna döma i saken var nödvändigt med en tolkning av gemenskapsrätten, beslutade den att förklara målet vilande och att till domstolen ställa

”tolkningsfrågan huruvida artikel L. 190 i Livre des procédures fiscales är rättsenlig, närmare bestämt huruvida den franska regeringen enligt gemenskapsrätten har haft rätt att göra åtskillnad mellan fristen för att väcka talan och fristen för att begära återbetalning, vilket har lett till särbehandling mellan en rent nationell talan och en talan som har sin grund i att gemenskapsdomstolen har konstaterat att en nationell bestämmelse strider mot gemenskapsrätten”.

Tolkningsfrågan

- 16 Domstolen konstaterar inledningsvis att den nationella domstolen har utgått från antagandet att det genom den nationella bestämmelse som är i fråga i målet vid den nationella domstolen görs åtskillnad mellan talan som grundas på att en nationell domstol har fastslagit att en nationell bestämmelse strider mot en

överordnad nationell bestämmelse och talan som har sin grund i att gemenskapsdomstolen har konstaterat att en nationell bestämmelse strider mot gemenskapsrätten.

- 17 Såsom både den franska och den italienska regeringen har påpekat i sina skriftliga och muntliga yttranden framgår det emellertid av lydelsen av artikel L. 190 andra och tredje styckena i Livre des procédures fiscales att det inte görs någon sådan åtskillnad, eftersom det däri generellt hänvisas till domstolsavgöranden i vilka det fastslås att den rättsregel som har tillämpats för att ta ut en avgift är oförenlig med en överordnad rättsregel, utan att bestämmelserna avser specifikt vare sig gemenskapsdomstolarnas avgöranden eller de fall där det föreligger bristande förenlighet med en regel i gemenskapsrätten. Av de uppgifter som den franska regeringen har lämnat till domstolen framgår för övrigt att franska Cour de cassation vid flera tillfällen har fastslagit att begränsningen av den tidsperiod för vilken återbetalning av felaktigt inbetalda belopp kan krävas, en period som följer av artikel L. 190 tredje stycket i Livre des procédures fiscales, även gäller för talan om återkrav av felaktigt inbetalda belopp som grundas på konstaterandet att en nationell rättsregel är oförenlig med en överordnad rättsregel i nationell rätt.
- 18 Det är fast rättspraxis att det inom ramen för det genom artikel 177 i fördraget inrättade samarbetet mellan de nationella domstolarna och EG-domstolen ankommer på EG-domstolen att ge den nationella domstolen ett användbart svar så att den kan avgöra det mål som är anhängigt vid den (dom av den 17 juli 1997 i mål C-334/95, Krüger, REG 1997, s. I-4517, punkt 22). I detta syfte åligger det EG-domstolen att i förekommande fall omformulera den fråga som har ställts till den (domen i det ovannämnda målet Krüger, punkt 23).
- 19 Tolkningsfrågan skall därför anses avse huruvida gemenskapsrätten utgör hinder för att tillämpa en medlemsstats föreskrifter enligt vilka en talan om återkrav av felaktigt inbetalda belopp, avseende skatter eller avgifter, som grundas på att en nationell domstol eller gemenskapsdomstolen i ett avgörande har fastslagit att en

nationell bestämmelse är oförenlig med en överordnad nationell bestämmelse eller med en gemenskapsbestämmelse, endast kan avse tiden efter den 1 januari det fjärde året före det år då domstolsavgörandet i fråga meddelades.

- 20 I detta hänseende erinrar domstolen om att det, i avsaknad av gemenskapsföreskrifter om återbetalning av nationella skatter eller avgifter som har tagits ut felaktigt, i varje medlemsstats rättsordning skall anges vilka domstolar som är behöriga och vilka förfaranden för att väcka talan som är avsedda att tillvarata rättigheter som för enskilda följer av gemenskapsrättens direkta effekt. Dessa förfaranden får emellertid varken vara mindre förmånliga än dem som avser liknande talan som grundas på nationell rätt eller utformas på ett sådant sätt att det i praktiken blir omöjligt att utöva rättigheter som de nationella domstolarna har en skyldighet att skydda (se dom av den 16 december 1976 i mål 33/76, Rewe, REG 1976, s. 1989, punkt 5, svensk specialutgåva, volym 3, s. 261, av den 16 december 1976 i mål 45/76, Comet, REG 1976, s. 2043, punkterna 13 och 16, av den 27 mars 1980 i mål 61/79, Denavit Italiana, REG 1980, s. 1205, punkt 25, svensk specialutgåva, volym 5, s. 149, och av den 29 juni 1988 i mål 240/87, Deville, REG 1988, s. 3513, punkt 12).
- 21 Domstolen har särskilt fastslagit att de frister som fastställs i nationell lagstiftning i fråga om skadestånd inte får vara mindre förmånliga än dem som avser liknande ersättningsanspråk som grundas på nationell rätt (likvärdighetsprincipen) eller utformas på ett sådant sätt att det i praktiken blir omöjligt eller orimligt svårt att få skadestånd (effektivitetsprincipen) (dom av den 10 juli 1997 i mål C-261/95, Palmisani, REG 1997, s. I-4025, punkt 27). En sådan regel gäller även i fråga om återkrav av felaktigt inbetalda belopp.
- 22 Vad först avser frågan huruvida en sådan frist som föreskrivs i artikel L. 190 tredje stycket i Livre des procédures fiscales är förenlig med gemenskapsrättens effektivitetsprincip, konstaterar domstolen att fastställande av rimliga frister vid äventyr av preskription i princip uppfyller detta krav, eftersom det utgör en tillämpning av den grundläggande principen om rättssäkerhet (se bland annat domarna i de ovannämnda målen Rewe, punkt 5, Comet, punkterna 17 och 18, och Palmisani, punkt 28).

- 23 Domstolen har således funnit att sådana frister inte kan anses medföra att det i praktiken blir omöjligt eller orimligt svårt att utöva de rättigheter som följer av gemenskapsrätten, även om det faktum att fristerna löper ut per definition innebär att väckt talan helt eller delvis skall avvisas (dom av den 2 december 1997 i mål C-188/95, *Fantask m.fl.*, REG 1997, s. I-6783, punkt 48).
- 24 I detta hänseende bedömer domstolen att en nationell frist, som sträcker sig bakåt i tiden minst fyra år och högst fem år före det år då det domstolsavgörande meddelades vari det har fastslagits att den rättsregel som beskattningen grundas på är oförenlig med en överordnad rättsregel, kan anses som rimlig.
- 25 Såsom generaladvokaten har påpekat i punkt 33 i sitt förslag till avgörande kan begränsningen av den period som omfattas av klagomål till de fyra eller fem år som föregår domstolsavgörandet i vissa fall visserligen medföra att talan helt eller delvis avvisas. Begränsningen medför emellertid inte att det i praktiken blir omöjligt eller orimligt svårt för de enskilda att utöva de rättigheter som följer av gemenskapsrätten.
- 26 Vad för det andra avser frågan huruvida en sådan frist som föreskrivs i artikel L. 190 tredje stycket i *Livre des procédures fiscales* är förenlig med likvärdighetsprincipen, har Roquette hävdat att de nationella reglerna om återbetalning av skatter som har tagits ut i strid med en överordnad bestämmelse fram till och med år 1989 inte avvek från civilrätten, eftersom den i artikel 2262 i *code civil* fastslagna trettioåriga preskriptionstiden var tillämplig på området. Genom artikel L. 190 tredje stycket i *Livre des procédures fiscales* har det, för talan som grundas på att en bestämmelse i gemenskapsrätten har överträtts genom en nationell bestämmelse, införts ett särskilt förfarande som är annorlunda än det som är tillämpligt när en talan om återkrav av felaktigt inbetalda belopp grundas på en bestämmelse i nationell rätt.

- 27 Roquette har i detta hänseende angett att artikel L. 190 andra och tredje styckena i Livre des procédures fiscales har införts genom Loi de finances rectificative pour 1989, som antogs efter det att franska Conseil d'État hade avkunnat dom av den 3 februari 1989 i målet Compagnie Alitalia, i vilken den fastslog att vissa restriktioner beträffande rätten att dra av mervärdesskatt stred mot rådets sjätte direktiv 77/388/EEG av den 17 maj 1977 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning rörande omsättningsskatter — Gemensamt system för mervärdesskatt: enhetlig beräkningsgrund (EGT L 145, s. 1; svensk specialutgåva, område 9, volym 1, s. 28), samt efter det att franska Cour de cassation den 7 november 1989 hade avkunnat 17 domar, i vilka denna domstol ansåg att talan om återkrav av felaktigt inbetalda belopp, som avser skatter och avgifter som tidigare har fastslagits strida mot gemenskapsrätten, omfattades av den allmänna preskriptionstiden på 30 år.
- 28 Enligt Roquette var den franske lagstiftarens avsikt med detta att införa en särskild begränsning av den period för vilken talan om återkrav av en felaktigt inbetald skatt kan föras, när talan grundas på ett domstolsavgörande vari det fastslås att den bestämmelse som ligger till grund för beskattningen är oförenlig med en överordnad bestämmelse. Den frist som föreskrivs i artikel L. 190 tredje stycket i Livre des procédures fiscales kommer nämligen endast att tillämpas på tvister som har uppkommit till följd av en av domstolen konstaterad överträdelse av gemenskapsrätten. I de fall där talan grundas på en dom från domstolen begränsas nämligen den period som kan bli föremål för klagomål, i fråga om skatter och avgifter, som har getts in inom den i artikel R.* 196-1 föreskrivna fristen till de fyra eller fem år som föregår det domstolsavgörande vari den bristande förenligheten fastslås, medan motsvarande period för liknande talan som grundas på nationell rätt omfattar trettio år.
- 29 I detta hänseende erinrar domstolen om att iakttagandet av likvärdighetsprincipen, enligt domstolens rättspraxis, förutsätter att det nationella förfarandet tillämpas på samma sätt på talan som grundas på överträdelse av gemenskapsrätten och på talan som grundas på överträdelse av nationell rätt när det rör sig om samma typ av avgifter eller andra pålagor. Denna princip kan däremot inte tolkas så att den ålägger en medlemsstat en skyldighet att utvidga sitt mest fördelaktiga preskriptionssystem till att omfatta samtliga fall av talan om återbetalning av avgifter eller andra pålagor som har tagits ut i strid med

gemenskapsrätten (dom av den 15 september 1998 i mål C-231/96, Edis, REG 1998, s. I-4951, punkt 36, av den 15 september 1998 i mål C-260/96, Spac, REG 1998, s. I-4997, punkt 20, och av den 17 november 1998 i mål C-228/96, Aprile, REG 1998, s. I-7141, punkt 20).

- 30 Gemenskapsrätten utgör således inget hinder för att lagstiftningen i en medlemsstat, utöver en allmän preskriptionstid som är tillämplig på talan om återkrav av felaktigt betalda belopp mellan enskilda, innehåller särskilda, mindre fördelaktiga regler för klagomål och talan mot avgifter och andra pålagor (domarna i de ovannämnda målen Edis, punkt 37, och Spac, punkt 21, samt dom av den 22 oktober 1998 i de förenade målen C-10/97—C-22/97, IN.CO.GE.'90 m.fl., REG 1998, s. I-6307, punkt 27, och domen i det ovannämnda målet Aprile, punkt 21). Bedömningen skulle bli annorlunda bara om dessa regler endast var tillämpliga på talan om återbetalning av sådana avgifter eller andra pålagor som grundas på gemenskapsrätten (domarna i de ovannämnda målen Edis, punkt 37, Spac, punkt 21, och Aprile, punkt 21).
- 31 Domstolen erinrar om att det i förevarande fall inte kan anses att en sådan frist som föreskrivs i artikel L. 190 andra och tredje styckena i Livre des procédures fiscales endast är tillämplig på talan som grundas på gemenskapsrätten.
- 32 Av själva lydelsen av denna bestämmelse och av de uppgifter som den franska regeringen har lämnat till domstolen framgår nämligen att den processuella regel som däri föreskrivs är tillämplig på varje talan om återbetalning av uttagna skatter, som grundas på att en nationell eller internationell domstol eller gemenskapsdomstolen i ett avgörande har fastslagit att den nationella rättsregel som har legat till grund för nämnda uttag är oförenlig med en överordnad rättsregel, oavsett om den är nationell, internationell eller gemenskapsrättslig. En sådan frist som föreskrivs i artikel L. 190 tredje stycket i Livre des procédures

fiscales tillämpas således utan åtskillnad på talan som grundas på gemenskapsrätten och på talan som grundas på nationell rätt.

- 33 Det är riktigt att domstolen i punkt 23 i domen i det ovannämnda målet Emmott ansåg att innan ett direktiv har blivit korrekt införlivat kan den medlemsstat som underlåtit detta inte mot en enskild, som mot staten har väckt talan i syfte att tillvarata de rättigheter som bestämmelser i direktivet tillerkänner denne, göra gällande att dennes talan har väckts för sent och att en frist för att väcka talan enligt nationell rätt kan börja löpa först från den tidpunkten.
- 34 Av dom av den 27 oktober 1993 i mål C-338/91, Steenhorst-Neerings (REG 1993, s. I-5475), följer emellertid — såsom bekräftas i dom av den 6 december 1994 i mål C-410/92, Johnson (REG 1994, s. I-5483), punkt 26 — att den lösning som valdes i domen i det ovannämnda målet Emmott motiverades av omständigheter som var utmärkande för det målet och under vilka preskriptionen ledde till att käranden i målet vid den nationella domstolen helt berövades möjligheten att göra gällande sin rätt till likabehandling med stöd av ett gemenskapsdirektiv (se även dom av den 17 juli 1997 i mål C-90/94, Haahr Petroleum, REG 1997, s. I-4085, punkt 52, av den 17 juli 1997 i de förenade målen C-114/95 och C-115/95, Texaco och Oliegesellschaft Danmark, REG 1997, s. I-4263, punkt 48, och av den 15 september 1998 i de förenade målen C-279/96—C-281/96, Ansaldo Energia m.fl., REG 1998, s. I-5025, punkt 20, samt domarna i de ovannämnda målen Spac, punkt 29, och Fantask, punkt 51).
- 35 Roquette har hävdatt att domstolen tidigare, i domen i det ovannämnda målet Bautiaa och Société française maritime, har underkänt tillämpningen av en sådan frist som föreskrivs i artikel L. 190 tredje stycket i Livre des procédures fiscales på talan som avser återbetalning av skatt på kapitaltillskott som har tagits ut med stöd av artikel 816-1 i Code général des impôts, eftersom den i punkt 49 i nämnda dom fastslog att det inte förelåg några omständigheter som skulle kunna

motivera ett undantag från principen att rättsverkningarna av en dom angående en begäran om tolkning skall omfatta tiden från och med den tolkade bestämmelsens ikraftträdande, och den förklarade således att domens rättsverkningar inte skulle begränsas i tiden.

- 36 I detta hänseende erinrar domstolen om att den omständigheten att domstolen har meddelat ett förhandsavgörande avseende tolkningen av en bestämmelse i gemenskapsrätten utan att begränsa domens rättsverkningar i tiden inte påverkar en medlemsstats rätt att mot talan om återbetalning av skatter eller avgifter som har tagits ut i strid med denna bestämmelse göra gällande en nationell preskriptionstid (domen i det ovannämnda målet Edis, punkt 26).
- 37 Tolkningsfrågan skall följaktligen besvaras så att gemenskapsrätten inte utgör något hinder för att tillämpa en medlemsstats föreskrifter enligt vilka en talan om återkrav av felaktigt inbetalda belopp, avseende skatter eller avgifter, som grundas på att en nationell domstol eller gemenskapsdomstolen i ett avgörande har fastslagit att en nationell rättsregel är oförenlig med en överordnad nationell rättsregel eller med en bestämmelse i gemenskapsrätten, endast kan avse tiden efter den 1 januari det fjärde året före det år då avgörandet i fråga meddelades.

Rättegångskostnader

- 38 De kostnader som har förorsakats den franska och den italienska regeringen samt kommissionen, vilka har inkommit med yttranden till domstolen, är inte ersättningsgilla. Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i målet vid den nationella domstolen utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den nationella domstolen att besluta om rättegångskostnaderna.

På dessa grunder beslutar

DOMSTOLEN (första avdelningen)

— angående den fråga som genom beslut av den 24 mars 1998 har ställts av Tribunal de grande instance de Béthune — följande dom:

Gemenskapsrätten utgör inget hinder för att tillämpa en medlemsstats föreskrifter enligt vilka en talan om återkrav av felaktigt inbetalda belopp, avseende skatter och avgifter, som grundas på att en nationell domstol eller gemenskapsdomstolen i ett avgörande har fastslagit att en nationell rättsregel är oförenlig med en överordnad nationell rättsregel eller med en bestämmelse i gemenskapsrätten, endast kan avse tiden efter den 1 januari det fjärde året före det år då avgörandet i fråga meddelades.

Wathelet

Jann

Sevón

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 28 november 2000.

R. Grass

M. Wathelet

Justitiesekreterare

Ordförande på första avdelningen